

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 600/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen valtion varmuusvarastojen viljahan- kinnoista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jari Myllykosken /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 600/2022 vp:

Mikä on valtion varmuusvarastoissa säilöttävän viljan kotimaisuusaste ja

minkälaisiin toimenpiteisiin maa- ja metsätalousministeriö on ryhtymässä yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa kotimaisen elintarviketuotannon turvaamiseksi viljanviljelyn osalta huoltovarmuuden näkökulmasta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kirjallisessa kysymyksessä viitataan Huoltovarmuuskeskuksen www-sivuilta löytyvään lähdetietoon, jossa ilmoitetulla elintarvikehuollon raaka-aineidien 80 prosentin omavaraisuusasteella tarkoitetaan koko kotimaisen elintarviketuotannon tilannetta yleisellä tasolla. Maatalouden eri tuoteryhmillä omavaraisuusaste voi vaihdella hyvinkin paljon. Viljojen osalta Suomen omavaraisuusaste on normaaleina satovuosina ylijäämäinen ja Suomi on perinteisesti ollut viljojen nettoviejä. Kotimainen viljasato on jäänyt alle kotimaisen vuosikulutuksen ainoastaan, onneksi harvoin esiintyvänä, katovuosina.

Huoltovarmuuskeskus päättää tapauskohtaisesti, mitä tietoja annetaan julkisuuteen varmuusvarastoissa olevan viljan osalta. Yleisellä tasolla maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että varmuusvarastoinnin tuotesisällön on seurattava markkinoiden kehityssuuntaa. Viljan osalta korkea kotimaisuusaste on mahdollistanut pääosin kotimaisen viljan käytön varastoinnissa myös rukiin osalta, jonka kotimaisuusaste oli vielä vuoteen 2015 saakka verrattain alhainen. Varmuusvarastoinnin tuotesisältöön ja varastojen kierrätysmahdollisuuteen vaikuttavat myös kotimaisen teollisuuden linjaukset eri viljalajien käyttötarpeesta. Esimerkiksi vuonna 2016 kotimaiset kauppamyllyt siirtyivät käytännössä lähes kokonaan kotimaisen viljan käyttöön. Viljan varmuusvarastojen kierrätyksessä pyritään täysimääräisesti hyödyntämään kotimaisen viljan hyvä saatavuus ja teollisuuden tarpeet.

Maa- ja metsätalousministeriössä ylläpidetään tiiviisti maatalouden tilannekuvaa ja ollaan hyvin selvillä siihen vaikuttavista syistä. Maatalouden vaikeutuneen tilanteen taustalla ovat maataloustuotannon pitkään jatkunut heikko kannattavuus, vuoden 2021 kasvukauden heikko sato sekä globaalien ruoka- ja panosmarkkinoiden muutos, jonka seurauksena tiettyjen tuotantopanosten saatavuus on heikentynyt ja hinnat ovat nousseet voimakkaasti vuoden 2021 syksystä lähtien. Tuotajahinnat eivät ole yhtä nopeasti reagoineet kasvaneisiin tuotantokustannuksiin, mikä on heikentänyt tuotannon kannattavuutta ja maatilojen maksuvalmiutta.

Suomessa ylläpidetään kansainvälisestäikin tunnustettua huoltovarmuustoimintaa. Valtioneuvosto on asettanut huoltovarmuudelle yleiset tavoitteet (VNP 1048/2018). Päätöksessä elintarvikehuolto on määritelty kaikissa oloissa turvattavaksi yhteiskunnan elintärkeäksi toiminnoksi ja yhdeksi huoltovarmuuden painopistealaksi. Hallitus on sitoutunut ylläpitämään ja kehittämään suomalaista maataloutta sekä varmistamaan ruokaturvan säilymisen kaikissa olosuhteissa huolehtimalla elintarvikehuollon eri osien toimintaedellytyksistä, tarvittavasta varmuusvarastoinnista ja muusta varautumisesta.

Hallitus toteuttaa valtioneuvoston periaatepäätöstä yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta (2017). Sen mukaan varautuminen toteutetaan kokonaisturvallisuuden toimintaperiaatteella, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä. Maa- ja metsätalousministeriö haluaa korostaa, että elintarvikehuollon turvaamisen perusta on se, että maataloudella, mukaan lukien myös viljantuotanto, on riittävät taloudelliset toimintaedellytykset. Keskeisenä tekijänä kannattavuuden säilyttämiselle ja kohentamiselle on Euroopan unionin yhteiseen maatalouspolitiikkaan vaikuttaminen kansallisten toimien ohella siten, että riittävän laaja ja kannattava alkutuotanto sekä elintarvikkeiden jalostus- ja säilytysolosuhteet säilyvät Suomessa. Tämän päämäärän toteuttamista jatketaan vuonna 2023 alkavalla seuraavalla yhteisen maatalouspolitiikan ohjelmakaudella ja siihen liittyvällä Suomen olosuhteisiin laaditulla CAP-suunnitelmalla. Suunnitelman keskiössä ovat aktiivinen ja koko-naiskestävä ruuantuotanto sekä elinvoimainen maaseutu, joita tuetaan myös lukuisin kansallisista toimin ja erilaisilla rahoitusmekanismeilla.

Helsingissä 8.12.2022

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

VN/31801/2022-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: